

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti pressiteade
Viin, 24. juuni 2020

Paljud eurooplased usuvad, et inimõigused aitavad luua õiglasema ühiskonna, kuid väljakutseid jagub

Euroopa Liidu (EL) Põhiõiguste Ameti uuringu tulemuste põhjal usub enamik inimesi, et inimõiguste abil saab luua õiglasema ühiskonna. Toimetulekuraskustega inimesed, noored ja haavatavad elanikkonnagrupid usuvad siiski sageli, et inimõigused ei ole nende jaoks ning EL Põhiõiguste Ameti põhiõiguste uuring tuvastas, et Euroopa on selles osas üsna lõhenenud. Uuringus rõhutatakse vajadust, et valitsused tootsid inimõigused taas eurooplastele lähemale, et kõik saaksid neist võrdselt kasu.

„Tekitab muret, et nii paljud noored eurooplased või need, kes näevad vaeva toimetulekuga, tunnevad end inimõigustest ilma jäetuna. Inimõigused on kõigi jaoks ja keegi ei tohiks tunda end kõrvalejäetuna,“ ütleb Põhiõiguste Ameti direktor [Michael O’Flaherty](#). „Nende inimeste arv, kes on mures korrupsiooni pärast ja pettunud selles, kuidas meie demokraatlik ühiskond toimib, peaks ajendama ELi liikmesriike tegutsema. Meil kõigil on kohustus tagada, et inimõigused tootsid käegakatsutavat kasu kõigile olenemata konkreetsest isikust.“

Aruandest „[Mida tähendavad põhiõigused ELi inimestele?](#)“ nähtub, et 88% ELi elanikest usub, et inimõigused aitavad luua õiglasema ühiskonna. Rahuloluks on aga vähe põhjust. Uuringu tulemused toovad ka esile olulisi probleeme, millega tuleb tegeleda. Need on muuhulgas järgmised:

- **Kasu.** 44% rahalistes raskustes olevatest inimestest usub, et inimõigustest saavad kasu ainult need, kes neid õigusi ei vääri, nagu kurjategijad ja terroristid. Uuringu tulemused näitavad, kuidas majandusraskused ja madalam haridustase vähendavad inimeste usku võrdõiguslikkusesse ja inimõigustesse. See peaks ajendama valitsusi ja inimõigustega tegelevaid asutusi tegema ulatuslikke jõupingutusi tagamaks, et põhiõigused tooks reaalselt kasu kõigile.
- **Usaldus ja osalemine poliitikas.** Enamik eurooplasi (60%) arvab, et juhtivad erakonnad ja poliitikud ei hooli neist. Toimetulekuraskustega inimestest arvab seda 73%. Toimetulekuraskusteta inimestest on sellel seisukohal seevastu vaid 45%. Euroopa Liit ja liikmesriigid peavad leidma uusi viise jõudmaks ka nende inimesteni, kes tunnevad end kõrvalejäetuna. Eelkõige on oluline jõuda noorteni, et kaasata neid otsustusprotsessidesse ja arvestada nende vajadustega.
- **Kohtusüsteemi sõltumatus.** 27% vastanutest usub, et kohtunikud ei ole valitsuse mõjust vabad. Valitsused peaksid suurendama üldsuse usaldust kohtusüsteemi vastu, tagades kohtunike sõltumatuse. Kuna riigiti on märgata suuri erinevusi saavad riigid üksteiselt olukorra parandamiseks õppida.
- **Korrupsioon.** Mõnes riigis peab 60% vastanutest tavaliseks, et inimesed pakuvad tervishoiuteenustele juurdepääsu kiirendamiseks teeneid. Valitsused peaksid kohaldama nulltolerantsi korrupsiooni suhtes, kuna see vähendab üldsuse usaldust nende suhtes. See hõlmab ka kanalite avamist korrupsioonist teatamiseks ja ELi vahendite kinnipidamist korrupsioonikahtluse korral.

Eeltoodud tulemused põhinevad Põhiõiguste Ameti põhiõiguste uuringu raames jaanuarist oktoobrini 2019 antud vastustel. Uuringus osales 35 000 inimest kõikidest ELi liikmesriikidest, Põhja-Makedooniast ja Ühendkuningriigist.

Põhiõiguste Amet tutvustab oma aruannet 24. ja 25. juunil toimuval [veebikonverentsil „Inimõigused uues normaalsuses“](#).

Põhiõiguste aruanne on üks temaatilistest aruannetest, milles käsitletakse inimeste seisukohti ja kogemusi seoses nende põhiõigustega.

Lisateave: media@fra.europa.eu / tel: +43 1 580 30 653